

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2007 r.

**w sprawie wysokości stawek rekompensat stosowanych dla poszczególnych
województw**

Na podstawie art. 23e ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2081, z 2006 r. Nr 50, poz. 363 i Nr 208, poz. 1541 oraz z 2007 r. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Stawki rekompensat stosowanych dla poszczególnych województw, dla dostawcy hurtowego lub dostawcy bezpośredniego, który zobowiąże się do zaprzestania produkcji i wprowadzania do obrotu mleka lub przetworów mlecznych oraz zrzeknie się prawa do indywidualnej ilości referencyjnej, stanowiącej jego własność, ustala się w wysokości określonej w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**Prezes Rady
Ministrów**

Wysokości stawek rekompensat stosowanych dla poszczególnych województw

Województwo	zł/kg indywidualnej ilości referencyjnej
DOLNOŚLĄSKIE	1,40
KUJAWSKO-POMORSKIE	1,39
LUBELSKIE	1,22
LUBUSKIE	1,35
ŁÓDZKIE	1,27
MAŁOPOLSKIE	1,18
MAZOWIECKIE	1,33
OPOLSKIE	1,44
PODKARPACKIE	1,14
PODLASKIE	1,47
POMORSKIE	1,33
ŚLĄSKIE	1,30
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1,23
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1,41
WIELKOPOLSKIE	1,35
ZACHODNIOPOMORSKIE	1,40

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w projektowanej zmianie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (art. 23e) – druk senacki nr 468. W projekcie ustawy upoważniono Radę Ministrów do określenia stawek rekompensat stosowanych dla poszczególnych województw.

Rekompensata przysługiwać będzie dostawcy hurtowemu lub bezpośredniemu, pod warunkiem, że: (a) zrzeknie się posiadanej ilości referencyjnej, która przejdzie do krajowej rezerwy krajowej ilości referencyjnej i jednocześnie (b) zobowiąże się do utrzymywania w gospodarstwie przez okres co najmniej 3 lat określonego pogłowia przeżuwaczy (bydła, owiec i kóz).

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało przyspieszenie restrukturyzacji sektora produkcji mleka w Polsce i spadek liczby jego producentów. Wynikało to z wysokich kosztów dostosowania gospodarstw do standardów weterynaryjnych, które musiały być spełnione w gospodarstwach produkujących mleko do końca 2006 r. Poza tym, przy stałym poziomie kwot mlecznych i rosnącej mleczności krów będzie nadal spadać pogłowie krów mlecznych i liczba gospodarstw zajmujących się produkcją towarową mleka. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w końcu listopada 2006 r. liczba krów w porównaniu do 2005 r. zmniejszyła się o ponad 117 tys. sztuk (o 4,2%) do 2683,8 tys. sztuk, a w odniesieniu do stanu z końca maja 2006 r. obniżyła się o 140 tys. szt. (o 5%). Tendencja ta będzie się pogłębiać. Przewiduje się, że pogłowie krów pod koniec 2007 r. obniży się do około 2,5 mln sztuk, a mleczność wzrośnie do około 4350 litrów/sztukę.

Według danych Agencji Rynku Rolnego pomiędzy rokiem kwotowym 2004/2005 a 2006/2007 liczba dostawców hurtowych zmniejszyła się o 76 tys., a dostawców bezpośrednich o 44 tys. Łącznie zatem liczba dostawców hurtowych i bezpośrednich obniżyła się o 120 tys., tj. o prawie 28% (tabele 1 i 2). Można oczekiwać, że powyższa tendencja spadkowa utrzyma się w następnych latach, prowadząc do dalszej koncentracji towarowej produkcji mleka.

Tabela 1 – liczba dostawców hurtowych

Dostawcy hurtowi	Stan na 1.04.2004 r.	Stan na 1.04.2005 r.	Stan na dzień 01.04.2006 r.
Łącznie	355 246	294 468	279 257

Źródło: ARR.

Tabela 2 – liczba dostawców bezpośrednich

Dostawcy bezpośredni	Stan na 1.04.2004 r.	Stan na 1.04.2005 r.	Stan na dzień 01.04.2006 r.
Łącznie	78 083	49 775	34 110

Źródło: ARR.

Wobec powyższego mechanizm rekompensat stanowić będzie alternatywę dla gospodarstw rezygnujących z produkcji mleka, przede wszystkim dla tych mniejszych. Rozwój chowu innych zwierząt w miejsce bydła mlecznego pozwoli wykorzystać istniejące w Polsce korzystne warunki do chowu przeżuwaczy, w tym

bydła mięsnego. Pozwoli także wykorzystać umiejętności i doświadczenie rolników oraz istniejące pastwiska i zabudowania gospodarcze.

Analiza struktury dostawców hurtowych i bezpośrednich wskazuje, iż w grupie posiadającej do 10 000 kg indywidualnej ilości referencyjnej (IIR) jest ponad 147 tys. gospodarstw, a w grupie 10 000 - 20 000 kg jest prawie 50 tys. gospodarstw. Łącznie jest prawie 200 tys. gospodarstw najmniejszych, małych i średnich (2/3 ogółu dostawców), wśród których część byłaby zainteresowana uzyskaniem rekompensat z tytułu definitywnej rezygnacji z produkcji mleka.

Istnieje duże zróżnicowanie regionalne cen rynkowych IIR i cen skupu mleka. W województwach wiodących w produkcji mleka stopień wykorzystywania IIR w roku kwotowym jest wyższy niż w pozostałych województwach i tym samym wyższy popyt na IIR i wyższe ceny. Popyt na IIR jest stymulowany dalszym rozwojem produkcji mleka w województwach wiodących, z uwagi na dobre warunki naturalne do rozwoju tego kierunku produkcji. Należy także zauważyć, iż ceny IIR mogą się w ciągu roku kwotowego dość istotnie zmieniać w zależności od tego, czy jest przewidywane przekroczenie krajowej ilości referencyjnej i konieczność uiszczenia opłaty wyrównawczej, czy też takie przekroczenie nie nastąpi. Przewidywane przekroczenie generuje wyższe ceny IIR, tym wyższe im bliżej końca danego roku kwotowego. Najwyższe ceny IIR występują w województwach wiodących w produkcji mleka (np. podlaskie), a najniższe tam, gdzie występuje duże rozdrobnienie w produkcji mleka, niewielka skala produkcji w gospodarstwach i niewielki popyt na IIR (np. podkarpackie). Duże zróżnicowanie cen IIR wynika także w części z ograniczeń w obrocie IIR między województwami.

Zróżnicowanie cen skupu mleka w poszczególnych województwach jest mniejsze niż cen rynkowych IIR w transakcjach kupna-sprzedaży, ale też roczna zmienność cen skupu jest istotnie niższa i wynika z sezonowości produkcji mleka. Ceny IIR w zależności od województwa i sytuacji na rynku mleka, mogą być w mniejszym lub większym stopniu zbliżone do cen skupu mleka.

Uwzględniając:

- zróżnicowanie regionalne cen rynkowych IIR i cen skupu mleka,
- dążenie do objęcia mechanizmem rekompensat jak największej liczby dostawców hurtowych i bezpośrednich (potrzeba restrukturyzacji sektora mleczarskiego) przy ograniczonych środkach finansowych na ten cel,
- ograniczone środki budżetowe - w budżecie krajowym na 2007 r., w części 83 – Rezerwy celowe, w poz. 51 - „Rekompensaty z tytułu zaniechania definitywnie całej lub części produkcji mleka w ramach indywidualnych ilości referencyjnych” zarezerwowano kwotę w wysokości 20 mln zł,

proponuje się, aby rekompensaty były wyższe od cen skupu mleka/cen rynkowych IIR, a różnica między wysokością rekompensaty a ceną skupu/ceną rynkową IIR, stanowiła odpowiednią zachętę do uczestnictwa w mechanizmie rekompensat, tj. do definitywnego zaprzestania produkcji mleka i do zobowiązania się do utrzymania przeżuwaczy w gospodarstwie. Rekompensaty powinny rekompensować ryzyko zmiany kierunku produkcji i jednocześnie zapewniać gospodarstwu odpowiednią pomoc finansową na przebranżowienie.

Należy jednak przyjąć, iż wysokość tych rekompensat nie powinna mieć kluczowego znaczenia w procesie podejmowania decyzji przez rolników o zmianie kierunku

produkcji i nie powinna być odbierana jako gwarancja opłacalności produkcji np. bydła mięsnego. Tym samym zakłada się, iż mechanizm rekompensat stanowił będzie źródło wsparcia finansowego przede wszystkim dla tych gospodarstw, które na podstawie własnej oceny sytuacji rynkowej i własnych możliwości rozwojowych, uwzględniających m.in. wsparcie w ramach PROW na lata 2007-2013, planowały zmianę kierunku produkcji.

Uwzględniając powyższe, proponuje się ustalenie wysokości stawek rekompensat dla poszczególnych województw jako iloczynów cen skupu mleka w tych województwach, zarejestrowanych przez GUS w 2006 r., przeliczonych na kg przy uwzględnieniu, że 1 litr mleka odpowiada 1,0293 kg, oraz współczynnika 1,5.

Stosownie do treści art. 4 i 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Biuletynie Informacji Publicznej. Projekt rozporządzenia nie jest ujęty w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Zgodnie z art. 23c i 23d ustawy o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, wnioski o przyznanie rekompensaty będzie można składać od dnia 1 września do dnia 15 września do dyrektorów oddziałów terenowych ARR. Dostawcy hurtowi lub bezpośredni, powinni jak najszybciej znać wysokość stawek rekompensat stosowanych dla poszczególnych województw, tak aby móc z odpowiednim wyprzedzeniem podjąć decyzję o stopniowym wygaszaniu produkcji mleczarskiej i przestawieniu się na inny kierunek produkcji. Ze względu na charakter produkcji rolniczej jest to niezwykle istotne i dlatego też proponowany termin wejścia w życie rozporządzenia z dniem ogłoszenia nie uchybia zasadom demokratycznego państwa prawnego.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać akt normatywny

Projekt rozporządzenia dotyczy dostawców hurtowych i bezpośrednich, którzy zrezygnują definitywnie z produkcji mleka i przestawią swoje gospodarstwa na inny kierunek produkcji (chów bydła, owiec, kóz). Szacuje się, że w roku 2007 z mechanizmu rekompensat może skorzystać do 1,5 tysiąca dostawców.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie mieć wpływ na wydatki budżetu państwa. Środki na realizację rekompensat zostały zarezerwowane w budżecie państwa na 2007 r., w części 83 – Rezerwy celowe, w poz. 51 – „Rekompensaty z tytułu zaniechania definitywnie całej lub części produkcji mleka w ramach indywidualnych ilości referencyjnych, w wysokości 20 mln zł.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Producenci rezygnujący z produkcji mleka będą mieli możliwość podjęcia alternatywnego kierunku produkcji, co powinno pozytywnie wpłynąć na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia może mieć pośredni wpływ na poprawę jakości wołowiny, co może przyczynić się do wzrostu konkurencyjności polskiego sektora wołowego na rynkach Unii Europejskiej.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia może wpłynąć pozytywnie na te regiony, w których występują gorsze warunki do produkcji mleczarskiej i gdzie część producentów jest zmuszona do poszukiwania alternatywnych źródeł dochodów w postaci zmiany kierunku produkcji z mlecznego na mięsny.

6. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania przez:

1. Krajową Radę Izb Rolniczych,
2. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
3. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”,
4. Stowarzyszenie Polska Federacja Producentów Żywności,
5. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,
6. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
7. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
8. Forum Związków Zawodowych,
9. Federację Związków Producentów Rolnych,
10. Krajową Izbę Gospodarczą „Przemysł Spożywczy”,
11. Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich,
12. Związek Prywatnych Przetwórców Mleka,
13. Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy,
14. Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
15. Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego,
16. Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego,
17. Związek „Polskie Mięso”,

18. Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy,
19. Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego,
20. Polski Związek Owczarski.

Opracowano w Departamencie
Rynków Rolnych:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: